

Elina, 12 år, och Paris, 10 år, storpuddel, tar sig igenom hela agility-banan på ett smidigt vis. Efteråt plockar Elina fram godis ur magväskan som också signalerar till Paris att Elina är hennes förare.

Hundlägret
Barn med
hund

Sommarens höjdpunkt!

På en gräsplan mellan hästhagarna i Torslanda, strax utanför Göteborg, råder full aktivitet. Under fyra dagar är det hundläger för barn och ungdomar med neuropsykiatriska diagnoser.
- Det här är den bästa veckan på året för både barnen, hundarna och oss vuxna, tycker lägerledaren Pernilla Helander Johannesson.

TEXT JEANETTE BERGENSTAV FOTO PATRIK BERGENSTAV

Vänd!

Det är viktigt att få ta det lugnt mellan aktiviteterna. Florencia, 13 år, och Ebba, 14 år, spelar kort i mystältet medan Noah, storpudel, tittar på.

Fallskärmen är en samarbetsövning som både barn och hundar gillar.

Sex sommarlovslediga barn mellan 11 och 14 år turas om att träna, rasta, borsta och mysa med Paris och Noah, storpudel, samt Sol och Maja, labrador retriever.

- När barnen kommer på morgonen så går hundarnas svansar som propellrar. Barnen ser minst lika glada ut, säger Pernilla Helander Johannesson som är fritidspedagog, terapihundsförare och instruktör.

Tillsammans med fritidsledaren Solveig Wahlström, som också är terapihundsförare och instruktör, ser hon till att alla trivs på lägret.

- Varje dag börjar med en skogs promenad. Det är lugnt och mysigt. Vi använder dubbelkoppel så att vi och barnen kan hjälpas åt att hålla hundarna.

”När barnen kommer på morgonen så går hundarnas svansar som propellrar”

Efter det fyller olika aktiviteter barnens dagar tillsammans med de nya fyrbenta vännerna. De turas om att leka, vila och träna vid olika stationer.

- Vi har en fartfylld station där vi tränar agility, rallylydnad eller nosework. I mystältet kan man vila och ta det lugnt. Där kan barnen borsta hundarna, ge dem massage eller bara klappa dem och gosa. Ibland ordnar vi lite hund-spa. På den tredje stationen får barnen själva välja vad de är mest sugna på för stunden, förklarar Pernilla.

I dag hjälps alla åt att bygga en agilitybana. Rätt avstånd mellan hopp hinder, tunnlar och slalom pinnar stegas ut med stor noggrannhet. Sedan banvänder man tillsammans.

Först ut är tolvåriga Elina och Paris. Paris seglar galant

över hindren och med hjälp av Elina tråcklar hon sig igenom slalom pinnarna. Sedan är det full fart över långhoppet och väl i mål belönar Elina som ett äkta hundproffs.

- Bra, Paris, vad du är duktig, säger hon och tar fram godis ur sin magväska.

Alla hundarna på lägret är sociala tjänstehundar och de har lärt sig att följa den som har godisväskan.

- På så vis blir barnen verkligen hundarnas förare och de är noga med att göra rätt. Samtidigt växer barnen av att visa hundens saker. Det är bra för deras självförtroende och självkänsla när hunden förstår vad de menar. Alla som har provat att träna hund vet ju hur glad man blir när hunden lyckas, säger Pernilla.

Hundarna både lugnar och motiverar

Genom åren har Pernilla och Solveig haft flera hundläger med många unga deltagare.

- En del av barnen är tystlåtna. Vissa pratar inte alls utanför hemmet. Men när de kommer hit säger de plötsligt ”hopp” och ”tunnel” till hundarna på agilitybanan. Och när hundarna är busiga så kan de inte låta bli att skratta, berättar Solveig.

Till lägret kommer ibland hemmasittare, alltså barn som inte går till skolan alls, eller som bara orkar vara där korta stunder.

- Att alla barnen vill komma hit varje dag och att de vill stanna hela dagen är stort! Och det är förstås tack vare hundarna. Hundarna är så kravlösa, de bara är ... De har både en lugnande effekt och motiverar barnen till aktivitet. Det är härligt att se!

Elina låter Paris lägga sig i skuggan efter sitt lopp och skyndar i väg för att byta vatten i hennes skål.

- Barnen är väldigt måna om att hundarna ska må bra. Ibland tänker de så mycket på hundarna att de nästan glömer bort sig själva, säger Pernilla.

Mysigt med vilopauser

Nästa aktivitet är en samarbetsövning som både barnen och hundarna älskar. Den heter Fallskärmen. En färgglad, rund tygbit med åtta handtag spänns upp genom att alla står i en cirkel och håller i var sitt handtag. Sedan släpps en boll ner i ”fallskärmen” och genom att höja och sänka tyget hjälps alla åt att få bollen att ramla ner i hålet i mitten. Därunder väntar Sol och varje gång hon fångar bollen så springer hon ett ärevarv i ren lycka.

En gång blir hon för ivrig och kan inte vänta. Hon sticker upp huvudet genom hålet i tygbiten och försöker fånga bollen, vilket leder till många glada skratt.

- Vad busig du är Sol! utbrister Florencia.

I pausen passar Alma, Florencia, Ebba och Elina på att ge Paris och Noah lite extra mys. Stunderna mellan träningspassen är minst lika uppskattade som själva aktiviteterna.

- Pudlarna är så mjuka. Särskilt Noah, han är mjukast av alla. Han känns som ett får, säger Florencia med kärlek i rösten. Den stora, vita hunden blundar och njuter av behandlingen.

Dagen rullar på. Om någon blir trött så är det helt okej att gå undan och vila sig en stund. Det tar på krafterna med allt socialt umgänge och alla nya intryck. ▶

Alma, 11 år, är väldigt sugen på att testa på nosework. Hon påminner fritidsledaren Solveig som genast förbereder en noseworkbana med godisgömmor. - Nosework är en rolig hundsport som alla kan ägna sig åt, säger Solveig som också är instruktör och berömmar Alma för en väl genomförd bana.

Gänget bakom barn med hund-lägret. Fritidsledaren och teraphundförelaren Solveig Wahlström med sina hundar Maja, 9 år, social tjänstehund, och Sol, 3 år, besöks hund. Båda av rasen labrador retriever. Fritidspedagogen och teraphundsförelaren Pernilla Helander Johannesson med Paris, 10 år, terapi-, läs- och skolhund, och Noah, 4 år, besöks hund, båda storpudel.

- Vi har lärt oss att läsa av både barn och hundar. Om jag ser att det börjar bli mycket för någon så frågar jag om hon eller han vill ta med sig en hund och gå till mystältet. En flicka gick dit med Maja. När hon kom tillbaka sa hon: "Nu vet Maja allt om det som kändes jobbigt men hon kommer inte att berätta det för någon." Och så är det ju, ler Solveig.

Under lunchen får hundarna vila i fred på annan plats och ett par av barnen spelar kort i mystältet. När det är dags att prova på nosework har alla fått nya krafter. Alma är ivrig och får börja. Hon håller Sol medan Solveig ställer ut åtta pizzalådor med små plastaskar i. I tre av dem gömmer hon godis.

Sol tittar förvåntansfullt på Alma som har satt på sig godisväskan.

- Nosa! säger Alma.

Hon släpper ut kopplet och Sol går fram som en dammsugare. Systematiskt nosar hon på alla lådorna och länsar dem på godbitar medan Alma berömmar och belönar med ännu mera godis.

- Jättebra! Vilken duktig hundförelare du är, Alma, säger Solveig och nu är det fler som vill testa.

- Jag har fått en ny favorithundras, labrador retriever, säger Alma.

Dagen avslutas med att fika och borsta pälsar. De fasta rutinerna med morgonsamling, promenad, stationsträning, lunch, mer träning och fika gör barnen trygga. Varje dag avslutas med att de skriver om dagen i sina böcker. På så vis kan Pernilla och Solveig anpassa nästa lägerdag efter barnens önskemål.

- Det är så himla kul med hundläger, tycker Alma och stryker Maja över pälsen.

De andra i gruppen nickar i medhåll och klappar om hundarna en sista gång innan lägret är slut för dagen.

"Nu vet Maja allt om det som kändes jobbigt men hon kommer inte att berätta det för någon"

Hoppas inspirera fler

→ Lägret *Barn med hund* riktar sig till unga med neuropsykiatriska diagnoser (till exempel autism, selektiv mutism, asperger och adhd). Det hålls i kommunal regi för fjärde året i Torslanda, Västra Hisingen i Göteborg.

- Från början var det ett treårigt projekt. Kommunen ville erbjuda barn som inte hade tillgång till aktiviteter något roligt och kostnadsfritt att göra på sommarlovet.

Fritidsledaren Solveig Wahlström, som jobbar med sina sociala tjänstehundar i bland annat en särskild undervisningsgrupp i Torslanda, kom med idén.

- Det fanns inte så mycket för de här barnen att välja på och jag vet ju att hundar är ett bra sätt att nå fram till dem.

Hon involverade Pernilla Helander Johannesson, som är fritidspedagog, teraphundsförelare och instruktör och jobbar med sina sociala tjänstehundar i skolor, i gruppboenden och på äldreboenden.

- I början av projektet hade vi flera hundläger varje sommar. 2019 fick vi bara medel till den här veckan. Tyvärr var vi tvungna att säga nej till många intresserade så vi hoppas kunna erbjuda fler veckor 2020.

Pernilla och Solveig har sett många barn utvecklas tillsammans med hundarna.

- De börjar prata, de skrattar, trivs och vågar prova nya saker. För en hemmasittare är det stort att bara komma ut.

Fasta rutiner, möjligheten att gå undan samt att Solveig och Pernilla är raka och tydliga i sin kommunikation skapar trygghet. Det är alltid barnens behov som styr. Även hundarnas väl och ve prioriteras.

- Redan första dagen pratar vi om att hundarna ska behandlas med vänlighet och respekt. Barnen är väldigt måna om dem. Och eftersom alla mår bra av pauser så får hundarna automatiskt vila mellan passen. På lunchen ligger de för sig själva och sover.

Pernilla och Solveig har fått mycket positiv respons både från deltagarna och från deras föräldrar. De hoppas att inspirera andra till liknande aktiviteter.

- Hundar har en fantastisk förmåga att få alla att trivas. Barnen brukar säga att det enda dåliga med lägret är att det är för kort!